

Äldrenämnden

- Tid:** Torsdagen den 26 augusti 2021, kl. 08:30-12:25
- Plats:** Digitalt och fysiskt möte i Esplanaden, Länken, Stadshuset
- Beslutande:** Carin Nilsson (S), ordförande
Veronica Kerr (KD), 1:e vice ordförande
Åsa Bäckström (V), 2:e vice ordförande, via länk
Kuno Morén (S), via länk
Bo Johansson (S), tjug. ers. för Anna Jonsson (S), via länk
Bassam Achour (S), via länk
Elmer Eriksson (M), tjug. ers. för Lotta Holmberg (M), via länk
Rebecca Sellstedt (V), via länk
Åke Gustafsson (C), via länk
Marianne Normark (L) §§ 66-74, via länk
Stina Fahlgren (C), tjug. ers. för Marianne Normark (L) § 64, via länk
Lennart Frostesjö (MP) §§ 66-74, via länk
Anneli Andersson (S), tjug. ers. för Lennart Frostesjö (MP) § 64, via länk
- Övriga deltagare:** Se sidan två
- Utses att justera:** Veronica Kerr (KD), tisdag 31 augusti 2021, kl. 11:00
- Sekreterare:** §§ 64, 66-74
Lina Rolén Nordin, nämndsekreterare
- Ordförande:**
Carin Nilsson (S)
- Justerare:**
Veronica Kerr (KD)

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ: Äldrenämnden
Sammanträdesdatum: 2021-08-26

Anslaget har satts upp: 2021-09-01

Anslaget tas ner: 2021-09-23
Förvaringsplats: Stadshuset, Skolgatan 31 A

Underskrift:
Lina Rolén Nordin, nämndsekreterare

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare (samtliga via länk)

Anneli Andersson (S) §§ 66-74

Ronny Kassman (S)

Jennifer Kungsman (S)

Bernth Olofsson (V)

Stina Fahlgren (C) §§ 66-74

Käte Alrutz (L) §§ 66-74

Tjänstepersoner (samtliga via länk)

Nils Enwald, tf äldreomsorgsdirektör/kanslichef/ledningskoordinator

Camilla Söderlund, kommunikatör

Cecilia Sandqvist, kommunikatör

Anna Karlander, chef enheten för stöd och utveckling §§ 64, 66-69

Madelaine Salomonsson, ekonomichef § 66

Jan Sjöstedt, controller §§ 66, 70

Moa Olsson, utredare §§ 66-67

Susanna Stenlund, verksamhetschef §§ 67-68

Helén Gripenrot, enhetschef §§ 67-68

Malin Sundbom, verksamhetschef §§ 68-69

Anette Jonsson, verksamhetschef §§ 68-69

Dan Gideonsson, ledningskoordinator §§ 69-70

§ 64

Godkännande av dagordning

Beslut

Äldrenämnden godkänner förslaget till dagordning.

§ 66

Diarienumr: ÄN-2021/00003

Ekonomirapport t o m juli

Beslut

Äldrenämnden godkänner ekonomirapporten.

Ärendebeskrivning

Sammanfattning

Äldrenämndens resultat för perioden (+27,6 mnkr) förklaras av hemtjänst (+22,5 mnkr), gemensamma kostnader (+5,6 mnkr), betalningsansvar (+2,3 mnkr), öppen verksamhet ej bistånd (+1,2 mnkr), hälso- och sjukvård (-0,2 mnkr) samt vård- och omsorgsboende inklusive korttidsboende (-3,7 mnkr). Äldrenämndens nettokostnader (644,3 mnkr) har ökat med 3,5 % (21,7 mnkr) i jämförelse med 2020. För att ha en budget i balans kunde nettokostnaderna öka med 7,9 % (49,2 mnkr) vilket innebär för nämnden en positiv budgetavvikelse på +27,6 mnkr. Att nettokostnaderna inte ökat mer mellan åren beror i huvudsak på hemtjänsten där antalet timmar minskat med 5,8 % och antalet personer minskat med 4,5 % i jämförelse med 2020.

Till och med juli var det 44,6 mnkr bokfört som merkostnader till följd av pandemin. Av detta var 11,4 mnkr på grund av inköp av skyddsutrustning och användande av bemanningsföretag samt 33,2 mnkr på grund av ökade personalkostnader. Ökade personalkostnader handlar som tidigare om överanställningar för att säkra bemanningen. Kostnaderna för sjuklöner har däremot minskat med ca 1,7 mnkr i jämförelse med samma period 2020. För dessa merkostnader har nämnden erhållit flera statsbidrag. Ett statsbidrag bygger på de sjuklönekostnader som kommunen haft innevarande år och ett statsbidrag bygger på de övriga merkostnader som verksamheterna hade under 2020 men där intäkten kom först under våren 2021. För perioden januari-juni erhöll nämnden 5,0 mnkr för sjuklönekostnaderna. Däremot kom inget bidrag för juli då sjuklönekostnaderna var för låga för att bli beviljad bidrag. Förutom det har

nämnden även erhållit 18,4 mnkr i intäkter för övriga merkostnader. Det innebär att till och med juli påverkas nämndens ekonomi negativt med ca 21,2 mnkr med anledning av pandemin.

Under april lämnades återsökningen för december 2020 in till Socialstyrelsen. Återsökningen motsvarade 16,1 mnkr och i juli kom Socialstyrelsens beslut vilket innebar att nästan 88 % av det återsökta beloppet blev beviljat vilket motsvarade 14,1 mnkr. Dessa intäkter finns inte med i resultatet till och med juli utan kommer först i augusti.

Förutom ersättning kopplat till pandemin har nämnden också erhållit intäkter avseende äldreomsorgssatsningen och äldreomsorgslyftet. Vad gäller äldreomsorgssatsningen är det bokfört 19,9 mnkr på verksamheterna av det totala beloppet på 41,4 mnkr. Satsningen är bokförd utifrån den plan som nämnden tidigare beslutat om och arbete pågår med att verkställa framtagna aktiviteter vilket innebär att motsvarande kostnad inte uppstått ännu.

Vad gäller äldreomsorgslyftet är det bokfört ca 2,6 mnkr av det totala beloppet på 35,1 mnkr till och med juli. Hanteringen är annorlunda mot äldreomsorgssatsningen då endast kostnader som motsvarar de uppsatta villkoren ersätts. Ej förbrukade medel inom äldreomsorgslyftet innebär en återbetalnings-skyldighet.

Gemensamma kostnader

Överskottet på gemensamma kostnader (+5,6 mnkr) beror i huvudsak på budget för oförutsedda kostnader. Mellan februari och mars minskade överskottet mycket på gemensamma kostnader vilket berodde på att intäkten för äldreomsorgssatsningen då bokades om till respektive verksamhet.

Hemtjänst

Resultatet för hemtjänsten (+22,5 mnkr) beror på att antalet beviljade timmar varit 87 % under perioden januari-juli vilket motsvarar ungefär 24,5 mnkr lägre kostnader. Vid jämförelse med samma period 2020 har antalet timmar minskat med ungefär 5,8 %. Vid ett genomsnittligt timpris så motsvarar det en kostnadsminskning mellan åren med ungefär 9,1 mnkr.

Även om timmarna totalt sett minskat mellan åren så har det under de senaste månaderna skett en förändring och sedan april har timmarna börjat öka i jämförelse med samma period 2020. Ökningen började i april och har hållit i sig även under månaderna maj-juli. Till och med april var antalet beviljade timmar 85 % men efter de senaste månadernas ökning har antalet beviljade timmar ökat till 87 %.

Antalet ansökningar har börjat öka även om det främst gällt till särskilt boende men kan vara ett trendbrott från den tidigare utvecklingen. Minskningen av hemtjänsttimmar som varit sedan 2019 är säkerligen en effekt av pandemin då personer har varit orolig för smittspridning och därför valt att avsäga sig, minska eller inte söka om stöd och hjälp i hemmet. Hur inflödet och behoven fortsättningsvis kommer att se ut är mycket osäkert och risk för en eventuell vårdskuld bedöms finnas.

Vård- och omsorgsboende samt korttidsboende

Vård- och omsorgsboende inklusive korttidsboende har ett underskott på - 3,7 mnkr efter juli och beror i huvudsak på merkostnader på grund av pandemin. Verksamheten har haft merkostnader kopplat till överanställningar för att säkra bemanningen och inköp av skyddsutrustning motsvarande 28,7 mnkr. Verksamheten har också erhållit 11,4 mnkr i intäkter för dessa merkostnader vilket innebär att ca 17,3 mnkr påverkas verksamhetens ekonomi med.

Till och med juli har verksamheten också erhållit 7,0 mnkr från den så kallade äldreomsorgssatsningen vilket dämpar underskottet, som uppstått på grund av pandemin, något och om det inte var för dessa merkostnader skulle verksamhetsområdet i stället haft ett överskott.

Hälso- och sjukvård

Hälso- och sjukvård i hemmet har ett överskott på 1,2 mnkr efter juli. Överskottet beror till stor del på att verksamheten fått 2,4 mnkr av äldreomsorgssatsningen och att alla kostnader för sommarens köp från bemanningsföretag inte finns med ännu. Annars är det som tidigare ett stort behov av verksamheten och antalet hembesök har varit många fler än vad budget medger (113 %). I jämförelse med samma period 2020 har antalet personer ökat med 0,6 % medan antalet hembesök ökat med 10,7

%. Ett sätt att möta behovet har varit att införa medicingivare. Till och med juli är det 115 medicingivare införda och kostnaderna beräknas ha kunnat minskas med ungefär 4,3 mnkr på grund av det. Merkostnader på grund av pandemin bedöms vara ca 0,6 mnkr till och med juli.

Hälso- och sjukvård i särskilt boende har ett underskott på -1,4 mnkr vilket i huvudsak beror på högre personalkostnader än budget. Detta främst med anledning av pandemin och behovet av att säkra bemanningen vid en eventuellt ökad smittspridning. Ungefär 1,5 mnkr av verksamhetens underskott beror på pandemin och ungefär 1,8 mnkr har verksamheten fått i intäkt för äldreomsorgssatsningen.

Betalningsansvar

Antalet dygn med betalningsansvar var tre i juli och antalet dygn för hela perioden har varit 39. I budget finns 286 dygn vilket innebär att resultatet blir +2,3 mnkr. Mellan 2020 och 2021 har antalet dygn minskat något och under samma period 2020 var det 91 dygn, en minskning med 52 dygn och som motsvarar ca 0,5 mnkr lägre kostnader.

Öppen verksamhet ej bistånd

Verksamheten har ett överskott på +1,2 mnkr till och med juli vilket beror på att träffpunkterna varit stängda med anledning av pandemin samt färre ansökningar om avlösarservice och anhörigvård.

Årsprognos

Årsprognosen är förbättrad till +28,0 mnkr med anledning av beviljat statsbidrag för merkostnader på grund av covid under december 2020. I övrigt är det fortsatt svårt att bedöma prognos med anledning av pandemin och prognosen baseras som tidigare på bland annat överanställningar, inköp av skyddsutrustning, minskat inflöde till verksamheterna, tillfälligt nedstängda verksamheter, lågt antal dygn med betalningsansvar och erhållna ersättningar kopplat till pandemin.

Beslutsunderlag

Ekonomirapport t o m juli

Umeå kommun
Äldrenämnden

Sammanträdesprotokoll
2021-08-26

Beredningsansvariga

Madelaine Salomonsson, Ekonomichef

§ 67

Diarienumr: ÄN-2021/00093

Översyn av arvoderad anhörigvård

Beslut

Äldrenämnden godkänner översynen av den arvoderade anhörigvården i Umeå kommun samt uppdrar till förvaltningen att arbeta vidare med översynens rekommendationer.

Ärendebeskrivning

I Äldrenämndens uppdragsplan för år 2021 ingår ett uppdrag initierat av förvaltningen att göra en översyn av den arvoderade anhörigvården i Umeå kommun.

Mot bakgrund av vad som framkommit i översynen görs bedömning att arvoderad anhörigvård fortsatt bör erbjudas i Umeå kommun. Ett antal rekommendationer för fortsatt kvalitetsutveckling av anhörigvården presenteras i översynen. Rekommendationerna handlar bland annat om att skapa rutiner för tätare enskild uppföljning med anhöriga och närstående, samt utveckla rutiner för att förebygga och identifiera våld i nära relationer.

Arbetsutskottets beslutsordning

Yrkanden

Carin Nilsson (S) och Åsa Bäckström (V) yrkar bifall till förvaltningens förslag till beslut.

Propositionsordning

Ordförande finner att arbetsutskottet beslutar att föreslå nämnden att bifalla tjänsteskrivelsen.

Beslutsunderlag

Översyn av den arvoderade anhörigvården i Umeå kommun

Beredningsansvariga

Moa Olsson, utredare

Umeå kommun
Äldrenämnden

Sammanträdesprotokoll
2021-08-26

Beslutet ska skickas till
Utredning och bistånd äldre
Enheten för prevention

§ 68

Diarienum: ÄN-2021/00011

Brukarenkät inom Utredning äldre

Beslut

Äldrenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Susanna Stenlund, verksamhetschef, och Helén Gripenrot, enhetschef, informerar om en genomförd brukarenkät inom utredning äldre. Nämnden får en redovisning av enkätens resultat och förslag på förbättringsområden.

§ 69

Diarienumr: ÄN-2021/00011

Kvalitetsutveckling av arbetsuppgifter för undersköterskor**Beslut**

Äldrenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Malin Sundbom, verksamhetschef, och Anette Jonsson, verksamhetschef, informerar om arbetet med kvalitetsutveckling av arbetsuppgifter för undersköterskor inom vård- och omsorgsboende och hemtjänst. Nämnden får information om arbetet med att identifiera arbetsuppgifter, utveckla möjligheter till kompetensutveckling och den nya rollen Undersköterska med särskilt uppdrag/specialistundersköterska.

Marianne Normark (L) har en övrig fråga gällande förändrade arbetstider för nattpersonal och om de nya tiderna exempelvis kommer göra det svårt för medarbetare att lämna barn på förskola?

Malin Sundbom, verksamhetschef, svarar att arbetet med att se över arbetstiden nattetid sker utifrån kommande förändring i Allmänna bestämmelser som träder i kraft i april 2022. Under hösten kommer chefer tillsammans med medarbetare att arbeta med att se över arbetstiderna för att hitta lösningar på hur de kan anpassas i tid före de förändrade bestämmelserna träder i kraft.

§ 70

Diariernr: ÄN-2021/00011

Information om ny styrmodell för Umeå kommun

Beslut

Äldrenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Dan Gideonsson, ledningskoordinator, informerar om den nya styrmodellen för Umeå kommun. Nämnden får information om styrberedningens arbete och förändringar i kommunens budget- och styrprocess.

§ 71

Diariernr: ÄN-2021/00012

Sammanträdestider 2022**Beslut**

Äldrenämnden sammanträder följande datum och tider under 2022:

Arbetsutskott <i>Tid: 08:30-11:30</i> <i>Digitala möten</i>	Nämndsammanträde <i>Tid: 08:30 – 12:00</i> <i>Lokal: Esplanaden</i>
13 januari	27 januari
10 februari	24 februari
10 mars	24 mars
7 april	28 april
12 maj	25 maj (onsdag)
9 juni	Inget sammanträde
Inget sammanträde	25 augusti
8 september	22 september
6 oktober	20 oktober
3 november	17 november
	1 december (konstituerande sammanträde)
8 december	22 december

- Studiebesök i juni

2021

Strategidag den 30 september 2021.

Arbetsutskottets beslutsordning

Förvaltningen föreslår att äldrenämnden har en strategidag den 30 september 2021. Arbetsutskottet enas om att ställa sig bakom förvaltningens förslag till beslut om sammanträdestider för 2022 och tillägget om strategidag 2021.

Beredningsansvariga

Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsen

Äldrenämndens ledamöter och ersättare

Berörda tjänstepersoner

Inspektionen för vård och omsorg, för kännedom

§ 72

Diariernr: ÄN-2021/00010

**Anmälan av delegerade beslut/anmälningssärenden
augusti****Beslut**

Äldrenämnden godkänner redovisningen av anmälningssärendena och de delegerade besluten.

Ärendebeskrivning

Beslut som har tagits på delegation från nämnden och ärenden som ska anmälas till nämnden redovisas härmed.

Beslutsunderlag**Delegerade beslut**

Arbetsutskottet

§ 70 Kurser och konferenser augusti, dnr: ÄN-2021/00009-8

Äldreomsorgsdirektören

Beslut om tillförordnade äldreomsorgsdirektörer, dnr: ÄN-2021/00004-2

Anmälningssärenden**Allmänna ärenden**

Beslut från kommunfullmäktige 2021-06-21 § 138 om budget 2022 och plan 2023-2025, mål och direktiv till nämnderna samt investeringsplan 2022-2025, dnr: ÄN-2021/00001-5

Beslut från Socialstyrelsen 2021-06-23 om att bevilja Umeå kommun statsbidrag 2020 för att ekonomiskt stödja verksamheter inom hälso- och sjukvård respektive socialtjänst till följd av sjukdomen covid-19, dnr: ÄN-2020/00131-22

Beslut från kommunfullmäktige 2021-05-31 § 130 gällande motion 1/2020: Säkerställ LOV i Umeå – även i praktiken! Dnr: ÄN-2020/00058-6

Beslut från kommunfullmäktige 2021-05-31 § 131 gällande motion 6/2020:
Inrätta kuratorstjänst i äldreomsorgen samt anta en nollvision mot
själv mord som inkluderar alla åldrar, dnr: ÄN-2020/00104-6

Information från patientnämnden om ärenden märkta med covid-19, dnr:
ÄN-2021/00091-2

Anmälan av personuppgiftsincident till Integritetsskyddsmyndigheten, dnr:
ÄN-2021/00133-1

Beslut från tekniska nämnden 2021-05-27 § 65 om att godkänna
redovisningen av investeringsprojekt, dnr: ÄN-2021/00002-6

Beslut från kommunfullmäktige 2021-05-31 § 122 om avgift för städning,
dnr: ÄN-2020/00188-6

Beslut från kommunfullmäktige 2021-05-31 § 120 om svar på remiss
gällande Nära vård i Västerbotten, dnr: ÄN-2021/00103-2

Protokoll från beredningen för regional utveckling 2021-05-19 § 34-53, dnr:
ÄN-2021/00110-1

Protokoll från Länsamverkansgruppen och Samråd vård och omsorg, dnr:
ÄN-2021/00107-8, -9

Årsredovisning och revisionsberättelse 2020 för Axlagården Umeå Hospice
AB, dnr: ÄN-2021/00117-1

Information och ansökningshandlingar för utvecklingsanslag för
digitalisering och digitaliseringsreserv, dnr: ÄN-2021/00082-8

Beslut från kommunstyrelsens näringslivs- och arbetsutskott 2021-06-15 §
222 om utvecklingsanslag för digitalisering och digitaliseringsreserv,
omgång 2, dnr: ÄN-2021/00082-9

Beslut från personalnämnden 2021-06-08 § 25 om riktlinjer för
omställningsarbete, dnr: ÄN-2021/00122-1

Skrivelse från Vårdföretagarna angående möjligheter till ekonomiskt stöd för merkostnader på grund av Covid-19, dnr ÄN-2020/00131-20

Svar på skrivelse från Vårdföretagarna angående möjligheter till ekonomiskt stöd för merkostnader på grund av Covid-19, dnr ÄN-2020/00131-21

Rapport "Vaccinationsinsatsen 2021" från Röda korsets Umeåkrets, dnr: ÄN-2021/00072-2

Sekretessärenden

Beslut från Inspektionen för vård och omsorg i ett lex Maria-ärende, dnr: ÄN-2021/00086-6

Beslut från Inspektionen för vård och omsorg i ett tillsynsärende, dnr: ÄN-2021/00066-4

Beredningsansvariga

Emil Fridolfsdahl, nämndsekreterare

§ 73

Diariernr: ÄN-2021/00011

Äldreomsorgsdirektören informerar

Beslut

Äldrenämnden har tagit del av informationen.

Ärendebeskrivning

Nils Enwald, tf äldreomsorgsdirektör/kanslichef/ledningskoordinator, informerar om aktuella frågor inom förvaltningen. Nämnden får bland annat en beskrivning av nuläget utifrån spridningen av coronaviruset.

§ 74

Övriga frågor

Marianne Normark (L) har en övrig fråga som hanteras under § 69.